

Шемеляк Світлана Петрівна

Педагогічний стаж: 24 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст другої категорії.

Освіта: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 1997 рік.

Педагогічна ідея

«Для одержання художнього враження необхідно творчий вплив власної фантазії» Арнольд Шенберг

Компетенція – це суспільна норма, вимога, яка включає знання, уміння, навички, здатність застосовувати їх, власний досвід. Компетентність – це знання в дії.

У Державному стандарті загальної середньої освіти музичну компетентність визначено як здатність до розуміння і творчого самовираження у сфері музичного мистецтва, що формується у процесі музичної діяльності (сприймання, виконання тощо).

Комплекс музичних компетентностей, над якими працюю:

- інтерпретаційні (здатність до аналізу та інтерпретації музичних творів, усвідомлення розвитку музичного образу, застосування відповідної термінології);
- вокально-хорові виконавські (застосування вокально-хорових навичок під час виразного виконання народних і професійних пісень);
- інструментально-виконавські (застосування елементарних навичок гри на музичних інструментах: народних, сучасних (електронних));
- творчі (імпровізація (вокальна, інструментальна), драматизація, інсценізація, створення мелодій, ритмічних і музичних супроводів).

Музичне сприймання – основний вид музичної діяльності – передує всім іншим. Коли учні на уроках зайняті здебільшого хоровим співом, то перш ніж розучувати пісню, її треба сприйняти.

Сприймання музики – це естетичне осягнення музичного явища в єдності його змісту і форми; осягнення художніх образів твору й виражених у ньому емоцій та почуттів. Ми не лише сприймаємо музику, ми її ще і слухаємо – це один із компонентів уроку музичного мистецтва.

Головний компонент музичного сприймання – співтворчість, яка виявляється на рівні безпосередньої, емоційної чутливості до музики. У молодшому віці діти здатні прослухати і запам'ятати невеликий музичний твір, визначити його характер, настрій, найяскравіші засоби музичної виразності. У свідомості дітей художній образ музичного твору виникає переважно після бесіди вчителя про твір і має наочно дійовий характер.

Вплив музики на особистість складається з художніх вражень, які збагачують та поглиблюють світогляд учня. З дитинства почуті перші казки й пісні, переглянуті фільми, прочитані книжки – це потік естетичних вражень, який готує школяра до сприймання художніх цінностей і насолоди ними.

При організації сприймання музики має бути логічна послідовність: вступне слово вчителя, слухання та сприймання музики, художньо-педагогічний аналіз твору, повторне сприймання музики, закріплення в пам'яті.

Твори треба слухати в повній тиші. Можливі різні варіанти слухання музичних творів: відтворення музики в аудіо записі, за допомогою КТ, у виконанні вчителя тощо. Треба чергувати ці варіанти – «живе» виконання краще сприймається і надовго запам'ятовується. Важливо, щоб запропонований твір сподобався учням, щоб викликав позитивне ставлення до себе.

Інколи доцільно застосувати метод навіювання, якщо між вчителем і учнями є співпраця та взаєморозуміння, то цей метод може дати позитивний результат.

Метод порівняння. Порівняння двох творів подобається учням і сприяє розвитку пізнавальної активності. Найкраще це відбувається, коли твори контрастні: темп, характер, розмір.

Метод варіювання чи руйнування (виконання твору, змінюючи засоби музичної виразності: темп, динаміка, ритм, тощо). Дитячу пісеньку можна зіграти, імпровізуючи у ритмі маршу, вальсу, польки.

Метод музичних колекцій. Під час сприймання нового твору збагачуються музично-слухові враження, формується вміння спостерігати, запам'ятовувати, узагальнювати та порівнювати. Можна наспівувати мелодії – це допомагає розвивати вокальні навички дітей.

Метод гри (учні з радістю беруть участь у грі під час слухання музичного твору).

Метод роздумів про музику чи «Коло ідей» (дискусія, аналіз прослуханих творів, використання рухів під музику).

Метод «Рольова гра» є ефективним під час виконання вивченої пісні, коли між учнями розподіляються ролі персонажів даного твору, використовуються атрибути.

Метод асоціативного пошуку – поєднання музичного твору та твору образотворчого мистецтва.

Головне завдання творчої діяльності вчителя – тонка сфера духовного життя школяра. Саме через музику я залучаю учнів до духовного пізнання світу. Вчитель музичного мистецтва веде учнів у світ добра й краси, відкриває в мистецтві першоджерела людських почуттів і переживань.

Я ставлю перед собою такі завдання:

- формувати сталий інтерес до музики, бажання вивчати музичне мистецтво;
- вчити отримувати насолоду від набутого музичного досвіду;
- збагатити образне сприймання музичних творів, зробити все можливе, щоб кожна дитина розкрила свій таланти і здібності;
- вчити аналізувати, абстрагувати, робити висновки;
- виховувати і розвивати творчі та музичні здібності учнів у процесі співу, музикування та слухання музичних творів;
- поглибити відчуття музики як найбільш пізнавальної, виховної і перетворюючої сили у сфері духовного, громадського і особистого життя людини;
- викликати інтерес до вивчення пісень рідного краю, народних традицій;
- допомогти діткам сприймати музику, як невід’ємну частину національної культури.

Формування особистості школяра без засобів музичної культури неможливе. За її допомогою розвивається, поглиблюється світ почуттів учня. Він стає більш чутливим, піднесеним та духовно красивим, виховується любов до народних витоків, захопленість класикою, проявляється інтерес до музичного мистецтва.

Я люблю свою професію, яка вимагає від мене постійного натхнення, поваги від дітей, вірності своїй справі. На уроках музичного мистецтва знайомлю учнів з найкращими зразками народної музики, з творами української та зарубіжної класики.

Одним із провідних видів діяльності на уроці музичного мистецтва вважаю вокально-хорову роботу. Музика, особливо спів, покращують мову дітей. Співаючи, дітки протяжно вимовляють слова, що формує чітку вимову, сприяє правильному засвоєнню слів, які у пісні підпорядковані певному ритму, що також допомагає вимові важких звуків і складів. У процесі вивчення народних чи сучасних естрадних пісень в учнів виявляється інтерес та любов до музики, зацікавленість виконувати пісню хором, в ансамблі чи сольо. Поступово на

кожному уроці розвиваю в учнів музичний слух, музичну пам'ять, почуття ритму, творчу уяву, фантазію, вокально-хорові навички, вміння та знання мистецтва. Намагаюсь створити такі умови, щоб у дітей формувалися мистецькі компетентності, які допоможуть їм у саморозвитку та самореалізації.

Я переконана, що розвиток музичного сприймання на уроках мистецтва є найвідповідальнішим завданням у процесі музично-естетичного виховання школярів.

Відеореюме: <https://youtu.be/tqc3WM9J98Y>